

Avrupa Birliği'nde Gıda Güvenliği, Tüketiciler ve KOBİ'ler!

Gıda Güvenliği Nedir?

Gıda güvenliği, besin kaynaklı hastalıklara neden olan biyolojik, fiziksel ve kimyasal faktörleri önleyecek şekilde gıdaların işlenmesi, hazırlanması, depolanması ve tüketiciye sunulmasını içeren bir sistem döngüsüdür. Güvenli gıda; her türlü bozulma ve bulaşmaya yol açan etkenlerden arındırılmış tüketime uygun halde olan gıdadır. Gıda güvenliği tüketicilerin faal ve sağlıklı bir hayat sürebilmeleri için yeterli, güvenli ve besleyici gıdaya sahip olması demektir. Ayrıca gıdanın sağlıklı çevreyi, toplumsal özgüveni, herkes için yeterli ve iyi gıda bulunmasını teşvik edecek biçimde üretilmesi ve dağıtılması anlamına da gelir. Gıda güvenliği yönetimi, tüm dünyada kabul edilmiş, ortak bir değerlendirme sistemi olan ISO 22000 standartları doğrultusunda gerçekleştirilmelidir.

AB'de Gıda Güvenliği ve Tüketiciler

AB tüketici politikasının esaslarından olan tüketicinin sağlık ve güvenliğinin korunması, temel bazı ilkeler içermektedir. Örneğin; birlik içerisinde tüketiciye sunulan ürün ve hizmetlerin risk taşıması, gıda üretiminde kullanılan maddelerin açıkça belirtilmesi, ürünlerin güvenliğinin denetlenmesi gibi zorunluluklar, tüketici sağlığının korunmasının ön koşuludur. Oyuncaktan kozmetik ürünlere, ilaçlardan zehirli maddelere değin pek çok ürün grubuna getirilen standart ve kurallar ise tüketici güvenliğinin sağlanması yolunda atılan diğer önemli adımlardır.

Avrupa gıda mevzuatının değiştirilmesine ilişkin ilk adım, Komisyonun 1997 yılında Avrupa Birliği'nde 'Gıda Hukukunun Genel Prensiplerine ilişkin Yeşil Doküman'ın' yayımlaması ile atılmış, topluluk gıda hukukunun temel amaçlarının belirlenmesi üzerinde durmuş; halk sağlığı ve güvenliğinin ve tüketicinin en üst seviyede korunması en temel hedeflerden saymıştır.

AB'de Gıda Güvenliği ve KOBİ'ler

Avrupa Birliği, Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin (KOBİ), Gıda Güvenliği ve Kalitesi konusunda farkındalıklarının artırılmasına ve kalite standartlarına yönelik çalışmalar yapmaktadır. KOBİ'ler seviyesinde kapasite artışı sağlamak ayrıca ilgili KOBİ'ye, Gıda Güvenliği ve Kalitesi standartlarının ve çevreye ilişkin hususların kendi faaliyetlerine entegre edilmesi de yapılan çalışmalar arasındadır. Böylece, ekonomik ve teknolojik alanlara odaklı geleneksel iş stratejileri yerlerini, güvenli, sağlıklı ve çevre dostu gıda üretimini hedefleyen yeni stratejilere bırakmak zorunda kalmıştır. KOBİ'nin başarısı ve devamlılığı tüketicilerine öncelik vermesi ve onların beklentilerini karşılayabilme derecesine bağlıdır. Özellikle tüketici güvenini kazanmak, gıda işletmeleri açısından en büyük kazançlardan biridir.

AB'de Gıda İşletmeleri için Mevzuatı

Avrupa Birliği'nin Gıda işletmelerine yönelik gıda güvenliği mevzuatı içerisindeki temel yükümlülükleri ve esasları; güvenli gıda, sorumluluk, izlenebilirlik, şeffaflık, acil durum-kriz yönetimi, önleyici /faaliyetler ve resmi mercilerle işbirliği olarak belirtilmiştir.

178/2002/EC Tüzüğü altında Gıda İşletmecileri için:

A-Her türlü yem ve gıda için genel hijyen kuralları 852/2004/EC

B- Hayvansal gıdalar için özel hijyen kuralları 853/2004/EC

Kaynaklar:

http://www.gidamo.org.tr/resimler/ekler/aa9afea49ef2ff0_ek.pdf?dergi=18

http://vizyon21yy.com/documan/egitim_ogretim/onemli_gunler_kuruluslar/

[Dunya Tuketici Haklari Gunu/Avrupa Birliginin Tuketici Politikasi ve Turkiye Yansimalari.pdf](http://www.gidamo.org.tr/resimler/ekler/aa9afea49ef2ff0_ek.pdf?dergi=18)

http://www.gidamo.org.tr/resimler/ekler/aa9afea49ef2ff0_ek.pdf?dergi=18

<http://www.ab.gov.tr/index.php?p=47997&l=1>

<http://www.dunyagida.com.tr/yazar.php?id=20&nid=3770>

[http://www.tobb.org.tr/AvrupaBirligiDairesi/Dokumanlar/Faaliyetler/kik/\(13\)%20synergy-food-safety-cooperation-tr.pdf](http://www.tobb.org.tr/AvrupaBirligiDairesi/Dokumanlar/Faaliyetler/kik/(13)%20synergy-food-safety-cooperation-tr.pdf)

⇒ Tüketici Fiyatları
Endeksi
İstatistikleri
2

⇒ KOBİ Teknoloji ve
Krediler
3

⇒ Yasal Düzen-
lemeler
4

⇒ İhracat İstatistikleri
5

⇒ İthalat İstatistikleri
6

⇒ Hibe Duyuruları
7

Bize ulaşın:

Web: <http://www.ktto.net/iletisim/>

Tel: + 90 392 228 37 60

2008=100 TEMEL YILI TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİNİN 2015 TEMMUZ AYI SONUÇLARI

Devlet Planlama Örgütü'nün, tüketici fiyatlarındaki gelişmeleri izlemek amacıyla beş ilçede, önceden seçilmiş perakende satış yerlerinden derlediği perakende fiyatlara göre her ay yayınladığı 2008=100 Temel Yılı Tüketici Fiyatları Genel Endeksi'nde, bir önceki aya göre %-1.24, bir önceki yılın Aralık ayına göre %1.90 ve bir önceki yılın aynı ayına göre %3.20 değişim gerçekleşmiştir. Ana harcama grupları itibariyle bir önceki aya göre en yüksek artış %0.83 Lokanta ve Oteller grubunda gerçekleşmiştir. Bir önceki aya göre, endekste kapsanan 133 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 143 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşmiştir.

	TEMMUZ 2014	TEMMUZ 2015
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	0.25	- 1.24
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	5.15	1.90
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	12.30	3.20

Detaylı bilgiye <http://www.devplan.org/T%C3%BCfe/Endeks/Tur/2015/Tufe-2015-7.pdf> sayfasından ulaşabilirsiniz.

2008=100 TEMEL YILI TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİNİN 2015 AĞUSTOS AYI SONUÇLARI

Devlet Planlama Örgütü'nün, tüketici fiyatlarındaki gelişmeleri izlemek amacıyla beş ilçede, önceden seçilmiş perakende satış yerlerinden derlediği perakende fiyatlara göre her ay yayınladığı 2008=100 Temel Yılı Tüketici Fiyatları Genel Endeksi'nde, bir önceki aya göre %0.80, bir önceki yılın Aralık ayına göre %2.72 ve bir önceki yılın aynı ayına göre %3.42 değişim gerçekleşmiştir. Ana harcama grupları itibariyle bir önceki aya göre en yüksek artış %3.31 Eğitim grubunda gerçekleşmiştir. Bir önceki aya göre, endekste kapsanan 216 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 83 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşmiştir.

	AĞUSTOS 2014	AĞUSTOS 2015
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	0.59	0.80
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	5.77	2.72
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	11.91	3.42

Detaylı bilgiye <http://www.devplan.org/T%C3%BCfe/Endeks/Tur/2015/Tufe-2015-8.pdf> sayfasından ulaşabilirsiniz.

KOBİ'lere Yönelik İş Takip Uygulaması

- Wunderlist

Ekip çalışmalarını ve görevlendirme listelerini, online olarak akıllı telefonlar üzerinden yapmak için geliştirilen bir uygulama olan Wunderlist ile iş planları oluşturup, bunun online olarak anlık takibini yapabilirsiniz. Firma patronları da bu uygulama sayesinde çalışanlarını, interaktif bir şekilde şirket içi görevlendirme ve iş takip süreçlerinin net bir parçası haline getirebilirler. Ayrıca Wunderlist not alma ve iş planlama uygulamasıdır. Wunderlist'in özellikleri başlıca not alma, yapılacaklar listesi oluşturma, alışveriş listesi oluşturma ve ekipçe takip edebileceğiniz bir iş listesi oluşturabilmenize imkan tanıyan bir uygulamadır. Öne çıkan özelliklerinden birisi açtığınız görevlere kullanıcı davet edebiliyor olmanız. Bir proje üzerinde çalışırken kimin neyi yapacağı veya yapıp yapmadığının takibi büyük önem taşıyor. Burada yapılacakları belirleyip ilgili kişileri davet ederek iş takibini kolayca yapabilirsiniz.

Wunderlist hakkında daha detaylı bilgiye;

<http://onedio.com/haber/wunderlist-nedir-nasil-kullanilir--279648> ve/veya <http://www.teakolik.com/ideal-bir-to-do-list-wunderlist/> sayfasından ulaşabilirsiniz.

II. İstihdam Endeksli Sanayicilere Yönelik Faiz Destek Programı

Ekonomi, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından II. İstihdam Endeksli Sanayicilere Yönelik Faiz Destek Programı açıklandı.

Programın temel amacı, istihdam sorununun giderilmesi, milli gelirin artırılması, sanayi ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin rekabet güçlerinin artırılması ve yeni pazarlara kavuşturulması, reel sektör destek kapsamında imalat alanında faaliyet gösteren mikro ve küçük ölçekli işletmelerin gelişiminin ve yeni istihdam olanaklarının sağlanmasıdır.

Programdan, ortalama 200-250 sanayi işletmesi faydalanabilecektir.

Vergi ve sigorta prim borcu olan işletmelerin yapılandırılmış borçları kabul edilecektir.

Program ile ilgili detaylar;

- Faiz oranının %60'ı Bakanlık tarafından ödenecek, yıllık % 4.8 faiz oranına denk gelecek
- 2014 ve 2015 yıl sonu cirosu 1 milyon TL üzerinde ve 10 milyon altında olan işletmeler, en az 5 sigorta kayıtlı çalışanı olma şartıyla krediden yararlanacak
- 5 eleman üzerinde çalışanı olan işletmelere de ek 5 bin TL daha verilecek
- Kredilerin büyüklüğü 60 bin TL'den azami işletme başına 200 bin TL olabilecek, 36 ay vade üzerinden verilecek
- Protokolün imzalanmasının ardından başvurular Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası, Türkiye İş Bankası, Kıbrıs İktisat Bankası, Creditwest Bankası, Türkiye Garanti Bankası, Yakın Doğu Bankası ve Kıbrıs Vakıflar Bankası'na yapılabilir.

Protokolün imzalanmasının ardından detaylı bilgiye <http://www.kobigem.gov.ct.tr> sayfasından ulaşabilirsiniz.

İthalatta Kur Uygulaması (Değişiklik) Tüzüğü

Bakanlar Kurulu'nun 31 Temmuz 2015 tarihinde almış olduğu alkollü içkiler, tütün ürünleri, akaryakıt, LPG ve motorlu araçlar hariç diğer malların doğrudan yapılacak ithalatlarında veya antrepolardan iç tüketime çekilişlerindeki vergi ve fonlarda 90 gün boyunca uygulanacak kur sabitleme kararını içeren İthalatta Kur Uygulaması (Değişiklik) Tüzüğü 2 Eylül 2015 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlandı.

İthalatta Kur Uygulaması (Değişiklik) Tüzüğü ile gümrükleme işlemlerinde uygulanacak geçerli döviz satış kurları Amerikan Doları için 2,70 TL, İngiliz Sterlini için 4,14 TL ve Euro için 2,97 TL olarak sabitlenmiş olup, uygulama 2 Eylül 2015 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. diğer döviz cinsinden yapılan ithalatlarda ise bahde konu dövizin çapraz kur karşılığı olan ABD Dolarının belirlenen sabit kuru ile Türk Lirası'na dönüştürülerek, gümrükleme işlemleri sonuçlandırılır.

Detaylı bilgiye <http://www.ktto.net/wp-content/uploads/2015/09/ithalattakuruygulamasituzugu.pdf> sayfasından ulaşabilirsiniz.

Taşınmaz Mal Kira Stopaj Oranlarının Yeniden Düzenlenmesine İlişkin Yasa Gücünde Kararname

Bakanlar Kurulu'nun 31 Temmuz 2015 tarihinde almış olduğu Taşınmaz Mal Kira Stopajı Oranlarının Yeniden Düzenlenmesine ilişkin 3 Eylül 2015 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Yasa Gücünde Kararname'nin olarak isimlendirilir.

Kararname; her türlü taşınmaz mal kiralama ve kullanma bedeli karşılığı alınanlar dahil tahakkuk eden brüt gelirin yabancı para birimi cinsinden olanlar için %13'ü, Türk Lirası cinsinden olanlar için %7'si mal sahipleri veya temsilcileri tarafından Gelir ve Vergi Dairesi'ne ödenmesini içerir.

Detaylı bilgiye <http://www.ktto.net/wp-content/uploads/2015/09/kararname.pdf> sayfasından ulaşabilirsiniz.

İhracat İstatistik Raporu

I- Yıllar İtibariyle İhracat

Ticaret Dairesi Güncel Dış Ticaret raporuna göre, KKTC'nin 2015 yılı Temmuz ayı ihracatı 2014 Temmuz ayına göre % 25 oranında bir artış göstererek yaklaşık 9,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılı Ocak - Temmuz dönemi ihracatı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre % 8 oranında bir düşüş göstererek 83.5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2015 YILI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ

YILLAR	TL		U.S.	
	TEMMUZ	OCAK-TEMMUZ	TEMMUZ	OCAK-TEMMUZ
2014	16.065.384	196.864.292	7.574.832	91.265.019
2015	25.500.150	215.046.402	9.431.765	83.537.241

II. T.C ve 3. Ülkeler'e İhracat

Ticaret Dairesi Güncel Dış Ticaret raporuna göre, KKTC'nin 2015 yılı Temmuz ayında Türkiye'ye yaptığı ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %14 oranında bir artış göstererek 4.3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 3. ülkelere yapılan ihracat ise bir önceki yılın aynı ayına göre % 35 oranında bir artış göstererek, 5.1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

YILLAR	TÜRKİYE		3. ÜLKELER'E	
	TEMMUZ	OCAK-TEMMUZ	TEMMUZ	OCAK-TEMMUZ
2014	3.758.412	54.845.328	3.816.420	36.419.691
2015	4.292.428	48.897.811	5.139.337	34.639.430

Ticaret Dairesi İhracat İstatistik verilerine göre, ihracatın mal gruplarına göre dağılımına bakıldığında ise tablo aşağıdaki gibidir.

KKTC'nin Önemli İhraç Malları

Malın Cinsi	2015 Yılı Ocak-Temmuz	
	Kıymet \$	Miktar
Narenciye (Kg)	19.010.053	79.965.710
Süt Ürünleri (Kg)	32.708.740	7.466.218
Konfeksiyon	1.569.86	0
Rakı (Lt)	7.358.302	848.100
Hurdalar (Kg)	2.324.212	11.958.810
Patates (Kg)	4.691.291	8.173.811
Konsantre (Kg)	2.404.946	1.544.500
Piliç Eti (Kg)	1.434.250	1.019.000
Sebzeler (Kg)	1.348.791	10.898.787
Meşrubat/Meyve Suyu (Kg)	1.060.171	2.585.767
Yumurta (Ad)	1.252.478	12.484.800

İthalat İstatistik Raporu**I- Yıllar İtibariyle İthalat**

Ticaret Dairesi Güncel Dış Ticaret raporuna göre, KKTC'nin 2015 yılı Mayıs ayı ithalatı, 2014 yılının Mayıs ayına göre % 15 oranında bir düşüş göstererek 126.6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılı Ocak - Mayıs dönemi ithalatı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre % 12 oranında bir düşüş göstererek 490.4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2015 YILI OCAK-MAYIS DÖNEMİ

YILLAR	TL		U.S.	
	MAYIS	OCAK-MAYIS	MAYIS	OCAK-MAYIS
2014	311.105.285	1.461.678.716	148.511.999	673.028.905
2015	335.742.197	1.503.855.648	126.549.437	590.356.888

II. T.C ve 3. Ülkeler'e İthalat

Ticaret Dairesi Güncel Dış Ticaret raporuna göre, KKTC'nin 2015 yılı Mayıs ayında Türkiye'ye yaptığı ithalat bir önceki yılın aynı ayına göre %19 oranında bir düşüş göstererek 74.5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 3. ülke'lerden yapılan ithalat 2015 yılı Mayıs ayındak bir önceki yılın aynı ayına göre % 8 oranında bir düşüş göstererek, 52.0 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

YILLAR	TÜRKİYE		3. ÜLKELER'E	
	MAYIS	OCAK-MAYIS	MAYIS	OCAK-MAYIS
2014	91.789.811	442.917.664	56.722.188	230.111.241
2015	74.525.572	348.420.549	52.023.865	241.936.339

Ticaret Dairesi İthalat İstatistik verilerine göre, ithalatın mal gruplarına göre dağılımına bakıldığında ise tablo aşağıdaki gibidir.

KKTC'nin Önemli İthal Malları

Mal Cinsi	2015 Yılı Ocak-Mayıs	
	Kıymet \$	Miktar
Yakıt	74.181.697	47.057.568
Taşıt Araçları	38.936.987	42.492
Mobilya ve Aksesuarları	12.080.732	12.170.803
Sanayi Tipi Makineler	10.770.745	8.371.183
Arpa	15.452.398	2.765.034
Borular ve Aksesuarlar	20.488.701	8.353.760
Hayvan Yemleri ve Katkı Mad.	18.035.463	14.967.279
İlaçlar	15.581.067	14.407.706
İnşaat Demiri	12.946.471	13.261.116
Konfeksiyon	16.765.031	14.977.224
LPG Gaz	11.878.652	7.372.123
Mısır	10.322.951	7.159.593

KOBİ KALKINMA GRUBU (SBS)

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) KOBİ'lerin ihtiyaçlarının belirlenerek performanslarının artırılmasını sağlamak amacıyla yönelik aşağıda detayları verilen danışmanlık hizmet alımlarına her KOBİ için azami 10.000 Euro hibe sağlanmaktadır. Hibe tutarı toplam hizmet bedelinin %75 oranına karşılık gelmektedir.

Danışmanlık servisi hibe programı konuları;

- Markalaşma desteği
- Doküman yönetim sistemleri
- Online Pazarlama
- Stratejik planlama/iş planı
- Fizibilite çalışması
- Pazar araştırması/Pazarlama stratejisi
- Satış yönetimi
- Inovasyon
- Operasyonlar
- Tedarik zinciri yönetimi
- Sektörlere özel teknolojiler/bilgisayarlı üretim sistemi
- IT altyapısı/ Yazılım geliştirme / Web Sitesi
- Şirket yönetim sistemleri
- Mühendislik çözümleri
- Kalite yönetim sistemleri /ISO
- Finansal yönetim altyapısı/sistemleri
- Enerji verimliliği ve çevre
- Kurumsallaşma/Organizasyon Yapısı
- İnsan kaynakları
- İş sağlığı güvenliği

KOBİ'lerin bu hibe programına başvuru yapabilmesi için uygunluk kriterleri aşağıdaki gibi belirtilmiştir:

- * 250 çalışan ve cirosunun 50 Milyon Euro'yu geçmemesi
- * Şirketler Mukayyitliği 'ne kayıtlı olması
- * KOBİ'lerin finansal performansının artıda olması

Sözkonusu hibe programı ile ilgilenen üyelerimizin ilişikte sunulan Proje Başvuru Formunu doldurmaları ve aşağıda belirtilen iletişim bilgilerinden Proje Uzmanı Bilgehan Kayalar ile iletişime geçmeleri gerekmektedir.

Project Specialist: Bilgehan Kayalar

KOBİ Finansmanı ve Kalkınma Grubu

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)

Globe House, Kat: 2, 23 John Kennedy Caddesi, Lefkoşa, Kıbrıs

T +357 22 39 55 00

T +90 533 863 6111

E kayalarb@ebrd.com

W www.ebrd.com/knowhow